

MIERA RITMI

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

1Moz 1. nod., 2Moz 20:8–11, 2Moz 16:14–31, 5Moz 5:12–15, Ps 92, Jes 58:13.

ATMIŅAS PANTS:

“Un Dievs svētīja septīto dienu un iesvētīja to, jo Viņš tanī atdusējās no visa Sava darba, ko radīdams bija darījis.” (2Moz 2:3)

Kas var iedomāties, kādi izskatījās radīšanas darbi – gaisma tumsā, okeāns pilns dzīvības, putni pēkšņi sāk lidot. Un pārdabisko Ādama un Ievas radīšanu? Mēs pat nevaram sākt aptvert, kā Dievs to izdarīja.

Bet tad, pēc aktīvās radīšanas, Dievs pievēršas kaut kam citam. Pirmajā brīdī tas nelikās tik iespaidīgi kā vaļu lēkāšana vai žilbinošā spalvu parāde. Dievs vienkārši radīja dienu, septīto dienu, un tad padarīja to īpašu. Pat pirms cilvēce metās pašu izraisītajā stresa pilnajā dzīvē, Dievs nolika zīmi kā dzīvu atgādinājumu. Dievs gribēja, lai šī diena būtu laiks, kad mēs apstājamies un brīvi baudām dzīvi – dienu, kad būt, nevis darīt, kad svinēt zaļās zāles, gaisa, mežu dzīves, ūdens, cilvēku dāvanu, bet – pāri visam – visu dāvanu Devēju kā vislielāko dāvanu.

Šis aicinājums turpinājās arī pēc tam, kad pirmais pāris tika izraidīts no Ēdenes. Dievs gribēja pārliecināties, ka aicinājums var izturēt laika pārbaudi, un tā jau no paša sākuma Viņš ieauda to laika audumā.

Šīs nedēļas laikā mēs mācīsimies par Dieva brīnišķīgo aicinājumu ieiet dinamiskā mierā katru septīto dienu.

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 28. augustā.

Ievads mieram

Iesākumā bija Dievs. Kungs Dievs runāja, un viss notika. Gaisma atdalīja dienu no nakts; izplatījums, debesis un jūras tika izsauktas esamībā otrajā dienā. Sauszeme un augu valsts sekoja trešajā dienā. Dievs veidoja laika un ģeogrāfijas galveno ietvaru. Gaismas ķermeņi valdīja pār debesīm dienā un naktī. Atšķirībā no seno kultūru stāstiem Bībeles radīšanas ziņojums skaidri pasaka, ka saule, mēness un zvaigznes nav dievības. Tās ienāk kopējā ainā tikai ceturtajā dienā un ir pakļautas Radītāja vārdam.

Mozus piektās un sestās dienas apraksts (1Moz 1:20–31) ir dzīvības un skaistuma pilns. Putni, zivis, lauka dzīvnieki – tie visi piepildīja telpu, ko bija sagatavojis Dievs.

Ko Dieva vērtējums pasaka par visu radīto? Izlasi 1Moz 1:1–31. _____

Šī nav jebkāda vieta, ko Dievs radīja. Tā bija pilnīga vieta. Gluži kā aizraujošas melodijas piedziedājumā Dievs ik pēc katras dienas atkārtu, ka tā bija "laba".

Kas atšķirīgs no pārējās radītās pasaules bija cilvēka radīšanā? Izlasi 1Moz 1:26, 27 un 1Moz 2:7, 21–24. _____

Dievs pieliecās un sāka mīcīt dubļus. Cilvēka radīšana pēc Dieva tēla un līdzības ir intimitātes un tuvības mācību stunda. Dievs noliecās un iepūta elpu Ādama nāsīs, un radās dzīva būtne. Ievas īpašā radīšana no Ādama ribas pievienoja radīšanas nedēļai vēl vienu svarīgu elementu. Laulība ir daļa no Dieva plāna cilvēcei – svēta sadarbības uzticība starp "ish" un "ishshah", "vīrieti" un "sievieti".

Šajā reizē, kad Dievs skatās uz visu, ko bija radījis sestajā dienā, piedziedājums skan citādi: "Un Dievs uzlūkoja visu, ko Viņš bija darījis, un redzi, tas bija ļoti labs." (1Moz 1:31)

Padomā, cik radikāli atšķirīgs Bībeles radīšanas stāsts ir no tā, ko māca cilvēce bez Dieva Vārda. Ko tam vajadzētu mums stāstīt par to, cik ļoti mums jābūt atkarīgiem no Dieva Vārda, lai saprastu patiesību? _____

Pavēle atpūsties

Radišana var būt “ļoti laba”, bet tā vēl nav pilnīga. Radišana beidzas ar Dieva atpūtu un īpašo svētību septītajā dienā jeb sabbatā. “Un Dievs svētīja septīto dienu un iesvētīja to, jo Viņš tanī atdusējās no visa Sava darba, ko radīdams bija darījis.” (1Moz 2:3)

Sabats ir Dieva radišanas daļa, radišanas kulminācija. Dievs rada mieru un rada telpu kopienai, kur cilvēce (toreiz Ādams un Ieva kā ģimenes kodols) varēja pārtraukt ikdienas aktivitātes un atpūsties blakus savam Radītājam.

Diemžēl grēks ienāca šajā pasaulē un visu izmainīja. Vairs nebija tiešas satiksmes ar Dievu. Tā vietā ienāca sāpīgas dzemdības, smags darbs, trauslas un disfunkcionālas attiecības un daudz kas cits šajā kritušajā pasaulē – garš bēdu stāsts, ko mēs visi tik labi zinām. Un vēl joprojām, pat visa tā vidū, Dieva sabats ir palicis kā nemainīgs mūsu radišanas simbols un arī mūsu pārradišanas cerība un apsoliņums. Ja sabata atpūta bija vajadzīga pirms grēka, tad cik daudz vairāk pēc tam!

Daudzus gadus vēlāk, kad Dievs atbrīvo Savus bērnus no Ēģiptes verdzības, Viņš vēlreiz tiem atgādina par šo īpašo dienu.

Izlasi 2Moz 20:8–11. Ko tas mums māca par sabata svarīgumu un to, kā tas saistās ar radišanu? _____

Ar šo pavēli Dievs aicina mūs atcerēties savu izcelsmi. Pretēji tam, kā daudzi domā, mēs neesam aukstu, bezrūpīgu un aklu spēku nejauši produkti. Tieši pretēji, mēs esam būtnes, kas radītas pēc Dieva līdzības. Mēs esam radīti, lai būtu sadraudzībā ar Dievu. Nav svarīgi, ka pret israēliešiem izturējās kā pret mazvērtīgiem vergiem. Katru sabatu īpašā veidā viņi tika aicināti atcerēties, kas viņi patiesībā bija – būtnes, kas radītas pēc paša Dieva līdzības.

“Tā kā sabats ir piemiņa radišanas darbam, tas ir Kristus mīlestības un spēka apliecinājums.” (Elena Vaita “Laikmetu ilgas”, 281. lpp.)

Padomā par to, cik svarīga ir doktrīna par radišanu sešās dienās. Galu galā kura mācība vēl ir tik svarīga, ka Dievs pavēl veltīt septīto daļu no savas dzīves katru nedēļu un bez izņēmuma, lai to pieminētu? Ko šim faktam vien vajadzētu mums mācīt par to, cik svarīgi ir, lai mēs atcerētos savu patieso izcelsmi, kā tas ainots Pirmajā Mozus grāmatā?

Jauni apstākļi

Pēc 40 klejojumu gadiem tuksnesī bija izaugusi jauna paaudze ar blāvām atmiņām par Ēģipti. Viņiem bija ļoti atšķirīga dzīves pieredze no tās, kāda bija viņu vecākiem. Šī jaunā paaudze bija redzējusi savu vecāku atkārtoto ticības trūkumu, un sekas bija tādas, ka arī viņiem nācās klejot pa tuksnesi, līdz iepriekšējā paaudze nomira.

Viņiem bija priekštiesība – svētnīca nometnes centrā –, un viņi varēja redzēt mākonī, kas norādīja uz Dieva klātbūtni virs saiešanas telts. Kad tas kustējās, viņi zināja, ka ir laiks savākt mantas un sekot. Šis mākonis, kas pa dienu nodrošināja ēnu, bet naktī gaismu un siltumu, bija pastāvīgs atgādinājums par Dieva mīlestību un rūpēm par viņiem.

Kāds personīgs sabata dienas atgādinājums viņiem bija? Izlasi 2Moz 16:14–31. _____

Pretēji populārai doktrīnai šie panti pierāda, ka septītās dienas sabats bija pirms Sinaja likumiem.

Kas šeit notika?

Īpašais ēdiens, ko Dievs katru dienu nodrošināja, bija kā atgādinājums, ka Radītājs uztur Savu radību. Dievs ļoti taustāmā veidā nodrošināja viņu vajadzības. Katru dienu notika brīnums – ēdiena parādīšanās un pazušana līdz ar sauli. Katru reizi, kad kāds to centās uzkrāt nākamajai dienai, tas sabojājās un sāka smirdēt. Tomēr katru piektdienu ēdiena bija pietiekami, lai savāktu divkāršu porciju, un pārpalikums sabbatam brīnumainā veidā palika sveigs.

Israēlam nu bija svētnīcas kalpošana, un visi likumi un regulējumi bija uzrakstīti Trešajā un Ceturtajā Mozus grāmatā. Sirmais Mozus vēl joprojām visus sapulcināja, atkārtoja viņu vēsturi un likumus, ko Dievs viņiem bija devis (sk. 5Moz 5:6–22).

Šī jaunā paaudze beidzot bija gatava ieiet Apsolītajā Zemē. Israēlā bija jānotiek izmaiņām vadībā, un sirmais Mozus gribēja nodrošināt, lai šī paaudze atceras, kas viņi ir un kāda ir viņu misija. Viņi negribēja atkārtot savu vecāku kļūdas. Tāpēc viņš atkārtoja Dieva likumus. Desmit baušļi tika atkārtoti, lai šī paaudze, atrodoties uz Kānaānas iekarošanas sliekšņa, tos neaizmirstu.

Mums katram Jēzus otrā nāksšana nav tālāk kā dažus brīžus pēc mūsu nāves. Tādējādi Viņa atgriešanās vienmēr ir ļoti tuvu, varbūt pat tuvāk, nekā mēs bijām iedomājušies. Kā sabata ievērošana atgādina mums ne tikai par to, ko Dievs ir darījis mūsu labā, bet arī ko Viņš darīs mūsu labā, kad atgriezīsies? _____

Vēl viens iemesls atpūsties

Israēla nometne atradās Jordānas austrumu pusē. Viņi bija ieņēmuši Bašanas ķēniņa un divu amoriešu ķēniņu zemes. Vēlreiz šajā izšķirošajā brīdī Mozus aicina Israēlu sanākt kopā, lai atgādinātu viņiem, ka pie Sinaja slēgtā derība nebija domāta tikai viņu vecākiem, bet arī viņiem. Tad viņš atkārtο desmit baušļus viņu pašu dēļ.

Salīdzini 2Moz 20:8–11 ar 5Moz 5:12–15. Kā šajos pantos atšķiras tas, kā ir izteikts sabata baušlis? _____

2Moz 20:8 baušlis sākas ar vārdu “piemini”. 5Moz 5:12 sākas ar vārdu “ievēro”. Vārds “piemini” ir minēts mazliet vēlāk pašā baušlī (5Moz 5:15). Šajā pantā viņiem tiek pateikts, ka viņi ir vergi. Lai gan šī paaudze ir uzaugusi brīva, viņi visi būtu piedzimuši verdzībā, ja nebūtu brīnumainās izglābšanas. Sabata baušlim vajadzēja viņiem atgādināt, ka tas pats Dievs, kas bija aktīvs radīšanas stāstā, ir aktīvs arī viņu atbrīvošanā: “Tas Kungs, tavs Dievs, tevi ir no turienes izvedis ar stipru roku un izstieptu elkoni.” (5Moz 5:15)

Šī patiesība iederas toreizējos israēliešu apstākļos, jau otro reizi stāvot pie Apsolītās Zemes robežas, četrdesmit gadus pēc tam, kad pirmā paaudze bija tik nožēlojami kļūdījusies. Lai iekarotu šo zemi, viņi bija tikpat bezpalīdzīgi kā viņu senči, bēgot no Ēģiptes. Viņiem bija vajadzīgs Dievs, kas darbojas ar “stipru roku” un “izstieptu elkoni”.

Sabatam vajadzēja tikt pievienotai jaunai dimensijai. Tā kā Dievs ir atbrīvošanas Dievs, Israēlam ir jāievēro sabata diena (5Moz 5:15).

Protams, radīšana nestāv tālu no sabata baušļa, pat Piektajā Mozus grāmatā, neskatoties uz pievienoto iemeslu to ievērot – Israēla atbrīvošanu. Savā ziņā Israēla atbrīvošana no Ēģiptes zemes ir sākuma punkts jaunai radīšanai, līdzīgi kā radīšanas stāsts Pirmajā Mozus grāmatā. Israēls kā atbrīvota tauta ir Dieva jaunā radība (sk. arī, piemēram, Jes 43:15).

Tā kā iziešana tiek uzskatīta par simbolu brīvībai no grēka, tas ir, kā glābšana, mēs varam sabata simbolu atrast gan radīšanā, gan glābšanā. Tādējādi ļoti reālā veidā sabats norāda mums uz Jēzu, mūsu Radītāju un Pestītāju.

Izlasi Jņ 1:1–13. Ko šie panti mums māca par Jēzu kā mūsu Radītāju un Pestītāju? _____

Sabata ievērošana

Dievs pavēl Savai tautai ievērot sabata dienu. Kopā ar pavēli nenogalināt un nezagt ir bauslis pieminēt sabatu, lai gan Bībele specifiski nepasaka, kā tieši mums to ievērot.

Kādai vajadzētu būt gaisotnei, ko mēs radām un veicinām sabatā? Sk. Ps 92 un Jes 58:13.

Tā kā sabata ievērošana nozīmē radīšanas un glābšanas svinēšanu, šīs dienas gaisotnei vajadzētu būt nevis drūmai, bet prieka pilnai Kungā.

Sabata dienas pieminēšana nesākas septītajā dienā. Kā pirmais sabats bija radīšanas nedēļas kulminācija, tā mums vajadzētu "pieminēt sabata dienu" visu nedēļu un plānot uz priekšu, lai mēs varētu nolikt malā savus ikdienas darbus un tādā veidā "turēt sabatu svētu", kad tas ir pienācis. Mērķtiecīga gatavošanās darba dienās un īpaši sagatavošanās dienā (Mk 15:42) jeb piektdienā ir atslēga, kas vairo prieku, jo tuvāk nāk šī īpašā diena.

Kādu svarīgu sabata ievērošanas aspektu izgaismo 3Moz 19:3? _____

Sabata ievērošana nozīmē arī attiecību veidošanu ar ģimeni un draugiem. Dievs dod laiku nedalītai sadraudzībai ar visu ģimeni, un tas iekļauj atpūtu pat kalpiem un ģimenes dzīvniekiem (sk. 2Moz 20:8–11). Sabats un ģimene sader kopā.

Lai gan atpūta un ģimenes laiks ir svarīgi principi, sabata ievērošana nozīmē arī piedalīšanos kopīgā, nedalītā Dieva pielūgsmē kopā ar draudzes ģimeni. Dzīvojot virs zemes, Jēzus apmeklēja un vadīja dievkalpojumu (sk. 3Moz 23:3, Lk 4:16 un Ebr 10:25).

Kaut arī iknedēļas rutīna un ritms var būt steigas pilns, dziļi mūsu sirdīs ir ilgas pēc patiesa sabata miera, patiesas sadraudzības ar mūsu Radītāju. Mēs varam ieiet sabata ritmā un mierā, atceroties apstādināt visas darba darīšanas un plānošanu, lai pavadītu laiku ar Dievu un koptu attiecības.

Kāda ir tava personīgā pieredze ar sabatu un svētībām, kas nāk no sabata ievērošanas? Kādos veidos tu varētu to vēl vairāk padarīt par svētu laiku, kādam tam arī vajadzētu būt? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Dievs cilvēkiem ir devis sava radošā spēka pieminekli, lai tie Viņu varētu saskatīt Viņa roku darbā. Sabats mums dod iespēju radībā saskatīt Radītāja godību. [...] Svētajā dusas dienā vairāk nekā citās dienās mums vajadzētu iedziļināties vēstīs, ko Dievs mums raksta dabā. [...] Kad nonākam dabas tuvumā, Kristus klātbūtne kļūst reāla un Viņš mūsu sirdīm stāsta par savu mieru un mīlestību.” (Elena Vaita “Kristus līdzības”, 25., 26. lpp.)

“Viens no svarīgajiem iemesliem, kāpēc Kungs atbrīvoja Israēlu no Ēģiptes verdzības, bija tas, lai viņi varētu ievērot Viņa svēto sabatu. [...] Ir skaidrs, ka Mozus un Ārons atjaunoja mācību par sabata svētumu, jo faraons viņiem sūdzējās: ‘Jūs tos gribat atturēt no darba!’ (2Moz 5:5) Tas norāda, ka Mozus un Ārons bija sākuši Ēģiptē sabata reformu. Sabata ievērošanai tomēr nebija jākļūst arī par piemiņu viņu verdzībai Ēģiptē. Tā ievērošanai, pieminot radīšanu, bija jāiekļauj priecīga piemiņa atbrīvošanai no reliģiskas apspiestības Ēģiptē, kas padarīja sabata ievērošanu grūtu. Tādā pašā veidā viņu atbrīvošanai no verdzības uz mūžīgiem laikiem bija jāiededzina viņu sirdīs maīgas rūpes par trūcīgajiem un apspiestajiem, atraitnēm un bāreņiem.” (E. Vaita “From Eternity Past” pielikuma piezīme 549. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Daži kristieši, ieskaitot pat dažus adventistus, teistisko evolūciju uzskata par dzīvotspējīgu radīšanas skaidrojumu. Kā sabats parāda, ka teistiskā evolūcija un septītās dienas adventisms ir nesaderīgi? Kāds nolūks būtu saglabāt septīto dienu svētu miljardiem gadu piemiņai, īpaši ja Dieva Vārds ir nepārprotams attiecībā uz to, ka tas ir darīts svēts pēc pirmajām sešām radīšanas dienām?

2. Kā tu atbildētu uz argumentu, ka nav svarīgi, kura diena, galvenais, ka ir viena atpūtas diena nedēļā? Vai arī kā mēs atbildam uz citu apgalvojumu, ka Jēzus ir mūsu sabata atpūta un tāpēc mums nav vajadzības ievērot kādu īpašu dienu kā atpūtas dienu?

3. Kā sabata svēta piemiņa var būt atgādinājums brīvībai un atbrīvošanai? Kā mēs varam izvairīties to padarīt ierobežojošu un legālistisku?

4. Daži apgalvo, ka septītās dienas sabats ir mēģinājums nopelnīt Debesis ar darbiem. Kāda ir šī apgalvojuma loģika?